

Asistenta un asistenta pakalpojuma sniedzēja, kas ir juridiska persona kompetence un darbība

Publicēts: 13.07.2020.

Asistenta un asistenta pakalpojuma sniedzēja, kas ir juridiska persona kompetence un darbība

Asistenta pakalpojumu ir tiesīga sniegt fiziska persona, kurai ir darba vai personiskā pieredze saskarsmē ar personu ar invaliditāti. Personai, kura sniedz asistenta pakalpojumu, netiek izvirzītas nekādas kvalifikācijas prasības.

Asistenta pakalpojumu viens asistents vienlaikus var sniegt arī vairākām personām ar invaliditāti. Viens asistents kopumā pakalpojumu nedrīkst sniegt ilgāk par 40 stundām nedēļā. Ja asistents sniedz pakalpojumu divām personām ar invaliditāti vienlaikus, tad atalgojumu asistentam par šo laiku nevar maksāt dubultā.

Viena un tā pati persona var sniegt asistenta pakalpojumu pašvaldībā un Invaliditātes likumā noteikto asistenta pakalpojumu izglītības iestādē.

Persona ar invaliditāti var izvēlēties sev par asistentu arī personu, kura dzīvo citā pašvaldībā, taču pašvaldības sociālajam dienestam nepieciešams pārliecināties, ka asistents, izmantojot sabiedrisko vai personīgo transportu, reāli var vajadzīgajā laikā atbraukt un nodrošināt asistenta pakalpojumu.

Asistentam netiek veikta samaksa un apmaksāti transporta izdevumi par nokļūšanu no asistenta dzīvesvietas līdz asistenta pakalpojuma saņēmēja mājoklim un atpakaļ.

Personai ar invaliditāti ir tiesības lūgt sociālo dienestu slēgt līgumu arī ar diviem asistentiem, piemēram, viens no asistentiem var sniegt pakalpojumu citā pilsētā, mācību sesijas laikā. Ir jāņem vērā, ka divi asistenti nevar sniegt asistenta pakalpojumu personai ar invaliditāti vienlaicīgi. Līdz ar to sociālajam dienestam šādai situācijai jāpievērš uzmanību, pārbaudot asistentu iesniegtās atskaites par asistenta pakalpojuma sniegšanu. Meklēt asistentu citā pilsētā vai novadā vajadzēs pašam asistenta pakalpojuma pieprasītājam vai viņa likumiskajam pārstāvim. Ir jāņem vērā, ka šajā situācijā kopējais pakalpojuma apmērs vienam asistenta pakalpojuma saņēmējam nevar pārsniegt 40 stundas nedēļā.

Asistenta pakalpojumu var sniegt arī pusaudzis (Darba likuma izpratnē). Asistenta pakalpojuma sniegšana nedrīkst kavēt pusaudža izglītošanos.

Persona ar invaliditāti var izvēlēties sev par asistentu arī citu personu ar invaliditāti vai pusaudzi (vecumā no 15 gadiem). Pašvaldības sociālajam dienestam šādos gadījumos ir jāpārliecinās, ka veselības un funkcionālais stāvoklis šai personai ļaus pildīt asistenta pienākumus (iznest invalīda ratiņus, palīdzēt iekāpt sabiedriskajā transportā, netraucēs izglītības ieguvei u.c.). Lai nodrošinātu personas vajadzībām atbilstošu asistenta pakalpojumu, pašvaldības sociālajam dienestam pirms līguma slēgšanas ar asistenta pakalpojuma saņēmēju un asistentu, ir jāgūst pārliecība, ka asistents spēj pilnvērtīgi pildīt līgumā par asistenta pakalpojuma sniegšanu noteiktos pienākumus. Ja līgumā par pakalpojuma sniegšanu noteiktajos termiņos pasliktinās asistenta veselības stāvoklis vai funkcionālās spējas, vai citu iemeslu dēļ asistents vairs nespēj pildīt līgumā par asistenta pakalpojuma sniegšanu noteiktos pienākumus, pašvaldības sociālajam dienestam šī situācija ir jārisina individuāli, ievērojot noslēgtā līguma nosacījumus, kā arī ņemot vērā asistenta pakalpojuma saņēmēja viedokli.

Pašvaldības sociālajam dienestam ir tiesības slēgt līgumu ar juridisku personu (piemēram, biedrību, nodibinājumu vai sabiedrību ar ierobežotu atbildību), kas organizē asistenta pakalpojuma sniegšanu personām ar invaliditāti. Asistenta pakalpojuma sniedzēju - juridisku personu iesaiste asistenta pakalpojuma sniegšanā nemaina pakalpojuma nodrošināšanas modeli, tas ir tāds pats kā

gadījumos, kad pakalpojumu sniedz fiziska persona. Par asistenta pakalpojuma nodrošināšanu un administrēšanu ir atbildīgs sociālais dienests, kurš slēdz līgumu par pakalpojuma sniegšanu ar asistentu vai ar asistenta pakalpojuma sniedzēju - juridisku personu.

Asistenta pakalpojuma sniedzēja - juridiskās personas uzdevums ir nodrošināt, ka asistenta pienākumus pilda cilvēki, kuriem ir darba vai personiskā pieredze saskarsmē ar personu ar invaliditāti. Asistenta pakalpojuma sniedzējam juridiskai personai ir jānodrošina sociālajam dienestam informācija par pakalpojuma sniegšanu (atbilstoši MK noteikumu Nr.942 2.pielikumam par finanšu izlietojumu asistenta pakalpojuma nodrošināšanā, kā arī sociālā dienesta pieprasītajai informācijai par rezultatīvajiem rādītājiem asistenta pakalpojuma nodrošināšanā).

Lai sociālais dienests varētu pārlicināties par noslēgtā līguma par asistenta pakalpojuma sniegšanu saistību izpildi, asistentam vai asistenta pakalpojuma sniedzējam, kas ir juridiska persona, reizi mēnesī sociālajā dienestā jāiesniedz pakalpojuma uzskaites lapa par iepriekšējā mēnesī sniegto asistenta pakalpojumu. Pakalpojuma uzskaites lapa ir instruments, ar kura palīdzību sociālais dienests pārlicinās, ka asistenta pakalpojumu asistents vai asistenta pakalpojuma sniedzējs-juridiska persona sniegusi atbilstoši līguma nosacījumiem. Sociālajā dienestā iesniegtā pakalpojuma uzskaites lapa ir pamats norēķiniem par asistenta pakalpojuma sniegšanu. Sociālajam dienestam papildus pakalpojuma uzskaites lapai, ir tiesības pieprasīt arī citus apliecinājuma dokumentus, ja asistenta pakalpojuma sniedzējs, asistenta pakalpojuma pieprasītājs un sociālais dienests par to ir vienojušies līgumā par asistenta pakalpojuma sniegšanu.

Sociālais dienests līgumā noteiktajā kārtībā norēķinās ar asistentu vai asistenta pakalpojuma sniedzēju-juridisko personu par pakalpojuma sniegšanu.

Asistentam un asistenta pakalpojuma sniedzējam – juridiskai personai ir pienākums atmaksāt sociālajam dienestam asistenta pakalpojuma nodrošināšanai izlietos finanšu līdzekļus, ja sniegta nepatiesa informācija par sniegto pakalpojumu vai Labklājības ministrija, vai sociālais dienests konstatējis citus pārkāpumus saistībā ar asistenta pakalpojuma nodrošināšanu.

Sociālais dienests administrēšanas izdevumu segšanai paredzētos līdzekļus ir tiesīgs daļēji novirzīt arī asistenta pakalpojuma sniedzējam - juridiskai personai, ja tai pakalpojuma sniegšanas gaitā šādas izmaksas rodas.

<https://www.lm.gov.lv/lv/asistenta-un-asistenta-pakalpojuma-sniezēja-kas-ir-juridiska-persona-kompetence-un-darbiba>